

Módszertani megjegyzések

2019-től megújult a keresetstatistika adatgyűjtési rendszere. Ezzel összefüggésben megváltozott a havi kereset és az ehhez köthető létszám-információk forrása. Az adatok a Nemzeti Adó- és Vámhivataltól átvett ún. járulékbevallásokból, valamint a Magyar Államkincstár adminisztratív nyilvántartásából átvett adatokból származnak. A munkajövedelem, munkaóra, rendszeres kereset adatokat 2019-től az üres álláshely adatokhoz hasonlóan negyedéves adatgyűjtés biztosítja. Az évközi intézményi munkaügyi adatok vonatkozási köre, ha ettől eltérő megjegyzés nincs, a legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, költségvetési szervezetek teljeskörűen és a foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezetek.

2019-től a havi kereset és létszámstatistika során használt vonatkozási kör meghatározása a szervezetek adott havi tényleges létszáma alapján történik. Annak érdekében, hogy az összehasonlíthatóság biztosítva legyen az indexeket összehasonlító szerkezetben adjuk közre, de a forrás változása miatt az alapadatok közvetlen összehasonlíthatósága korlátozott.

Alkalmazásban álló: alkalmazásban állónak tekintendő az a munkavállaló, aki a munkáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, és munkaszerződése, munkavégzésre irányuló megállapodása alapján havi átlagban, munkadíj ellenében legalább 60 munkaóra teljesítésére kötelezett/kötelezhető.

Alkalmazásban állók átlagos állományi létszámába tartoznak az alkalmazásban állók, kivéve a munkából meghatározott okok miatt tartósan távollevő személyek (szülési szabadságon lévők, a különböző gyermekgondozási ellátás címén nem dolgozók, 1999-től egy naptári hónapot meghaladóan betegek, fizetés nélküli szabadságon lévők stb.).

Bruttó kereset: a személyi jövedelemadó, az egészségbiztosítási és a nyugdíjjárulékot, valamint a munkaerőpiaci járulékot is tartalmazó alaplér és egyéb jogcímenen fizetett kereseti elemek (bérpótlék, kiegészítő fizetés, prémium, jutalom, 13. és további havi fizetés) összege.

Bruttó rendszeres kereset: a bruttó kereset és az ún. nem rendszeres kereseti elemek különbsége (prémium, jutalom, 13. és további havi fizetés). 2019-től ennek a mutatónak a havi értéke részben becsléssel kerül előállításra. (ld. szakstatistikai dokumentáció)

Nettó kereset (kedvezmények figyelembevétele nélkül): a bruttó átlagkeresetből a munkavállalót terhelő közterhek, azaz a munkaerőpiaci járulék, az egészségbiztosítási és a nyugdíjjárulék, továbbá a személyi jövedelemadó levonásával számított adat. Az adókedvezmények hatása – ha erre külön utalás nincs – a számításnál nincs figyelembe véve.

Munkajövedelem (munkavégzéshez kötődő jövedelem): a kereseti elemeken felül az egyéb munkajövedelmeket is tartalmazza. Utóbbiak pénzbeli és természetbeni juttatások, amelyek a nemzetközi ajánlások szerint munkajövedelemnek minősülnek. Ilyen például a lakhatási költségtérítés, az étkezési térítés, a munkába járás költségének térítése, a kizárólag saját használatra biztosított cégautóval kapcsolatos költségtérítések, a jubileumi jutalom, a tárgyjutalmak, stb. Az európai statisztikai fogalmak szerinti "wages and salaries" mutató tartalmát adja.

Átlagkereset (átlagos munkajövedelem): alapállomány-csoportonkénti keresettömeg (munkajövedelem-tömeg) és az ahhoz tartozó átlagos állományi létszám hányadosa. Az átlagkereset (átlagos munkajövedelem), ha ettől eltérő megjegyzés nincs, havi szintű adat (éves és negyedéves vonatkozású adatközlések esetén is), és a teljes munkaidőben alkalmazásban állókra vonatkozik. (2003-ig a főállásban, teljes munkaidőben foglalkoztatottakra vonatkoztak az adatok.)

A KSH tradicionálisan a főátlagindexet publikálja keresetnövekedési mutatóként. A keresetváltozás mértéke így a két időszak közötti létszamarányok eltolódását és a tényleges keresetváltozás hatását együttesen tükrözi.

Munkaerőköltség: az élőmunka igénybevételéhez kapcsolódó összes költség, a munkavállalót közvetlenül vagy közvetetten érintő javadalmazások legtágabb köre, beletartozik a munkajövedelem, a szociális költség továbbá a képzési és más költségelemek. A foglalkoztatást segítő támogatások csökkentik, míg a foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók növelik a munkaerőköltséget.

Szociális költség: A munkáltató által kötelezően teljesített járulékok, hozzájárulások (pl.: tb-járulék, munkaadói járulék, majd később szociális hozzájárulási adó; rehabilitációs hozzájárulás, egészségügyi hozzájárulás), a kollektív szerződés, ágazati megállapodás, egyedi munkaszerződés szerint teljesített hozzájárulások, kifizetések (biztosítási díjak) és közvetlenül a munkavállalónak nyújtott szociális juttatások, valamint a munkavállalók érdekében teljesített szociális hozzájárulások (betegszabadság díjazása, végkielégítés, felmondási időre járó bér, szociális segély stb.) összege.

Egyéb munkaerőköltség: a képzési és más, a munkajövedelem és szociális költségek körébe nem tartozó költségelemek, növelve a foglalkoztatást terhelő adókkal és csökkentve a foglalkoztatást segítő támogatásokkal.

Az egy főre (egy ledolgozott munkaóra) jutó munkaerőköltség a szervezet tevékenységében résztvevőkhöz tartozó munkaerőköltség tömegének és a teljes munkaidősre átszámított ún. egyenértékes létszámnak (ledolgozott munkaórának) a hányadosa.

Üres álláshelyek száma: megfigyelésére 2004-ben került bevezetésre az Eurostat ajánlásain alapuló statisztika. A definíció szerint üres álláshelynek számít az adott munkáltatónál újonnan létesített, megüresedett, illetve olyan, a közeli jövőben (3 hónapon belül) megüresedő álláshely, amelynek munkaszerződéssel alkalmazott munkaerővel történő betöltésére a munkáltató aktív lépéseket tesz (pl.: hirdetés, pályázat útján, kapcsolatfelvétel az Állami Foglalkoztatási Szolgálattal, magánközvetítő cégen keresztül, kollégák, barátok, ismerősök segítségével stb.). Nem tekintendő üres álláshelynek az, amit munkaerő-kölcsönzéssel, egyszeri (eseti) megbízással vagy vállalkozói szerződéssel kívánnak betölteni és az sem, amelyet saját dolgozó áthelyezésével vagy munkadíjban nem részesülő, kötelező szakmai gyakorlaton lévő tanulóval, hallgatóval kívánnak betölteni. Nem tekinthetők továbbá üres álláshelynek a munkavégzésre irányuló jogviszonyban lévők, de munkavégzésre nem kötelezettek – tartósan távollévők – fenntartott álláshelyei sem (gyed, gyes, sorkatonai szolgálatot teljesítő, 1 hónapnál hosszabb ideje betegség vagy fizetés nélküli szabadság miatt távollévő).

Az üres álláshelyek aránya: üres álláshelyek száma az összes álláshely (szervezet tevékenységében résztvevők álláshelyeinek zárónapi száma + üres álláshelyek száma) százalékában.

A KSH elnökének 7/2010. (IV. 23.) közleménye szerint a Foglalkozások egységes osztályozási rendszere (FEOR-08) 2011. január 1-jén lépett hatályba. 2010-ig a FEOR-03 alapján, 2011. január 1-étől a FEOR-08 alapján történt a foglalkozások megfeleltetése. A fizikai és szellemi állománycsoportok meghatározása a mindenkor érvényes FEOR főcsoportjaiból kiindulva történik, a szellemi állománycsoportba az 1–4. foglalkozási főcsoportba, a fizikaiba pedig az 5–9. foglalkozási főcsoportba tartozókat sorolva.

Bővebb információk a metainformációs adatbázisból érhetők el:

- [Keresetek](#)
- [Munkaerőköltség](#)
- [Üres álláshely, sztrájk](#)